

Előszó

Őseink szava

„Akiben magyar szív dobog...”
(Kárpátia – Kárpátok zengjete)

Most már tudom: nem volt választásom.

Csak azt hittem, hogy van.

A Lélek nem üres kézzel érkezik a Földre.
Feladatot kap, akkor is, ha sokáig csak hallgat róla.

Én sokáig nem értettem a jeleket, sem az álmokat. A hívást, amely nem kívülről jött, hanem belőlem. Akkor még nem tudtam, hogy őseink hangja nem parancsol, hanem csak emlékeztet. Arra, hogy dolgunk van itt a Földön.

Magyar gyermeknek születtem, és sokáig azt hittem, ez csupán a múlt. A legendás történetek, a hősi dalok és az évezredek emlékei. Ma már tudom, hogy ez az örökségem. Teher és védelem egyszerre.

A föld, amely megtartott, a nép, amelyhez tartoztam, és azok, akik előttem jártak, mind ugyanarra hívtak, hogy beteljesítsem azt, amit mások nem tudtak végigvinni.

Ez az út nem a békéről és nem a dicsőségről szólt, hanem a vállalásról.

Arról, hogy amikor eljön az idő, meghalljuk-e őseink szavát – és merünk-e válaszolni rá.

Első fejezet

EMESE ÁLMA

Ismét itt voltam, a vadvirágokkal borított mezőn. Lágy szellő fűjdogált, játszott hajammal. Lábaimat keresztbe vettem, és a nap melege felé fordultam. Éreztem, ahogy a nyári napsütés teljesen átjárja testemet és felmelegít, erőt ad.

Aztán hirtelen eltűnt a melegség, felültem, kinyitottam a szememet, és a csodálatos táj ellentétes mását láttam magam előtt. A virágok elhervadtak, a pázsit is teljesen elszáradt, a fák kopáran, levelek nélkül álltak magányosan, elszáradt gallyaikat a szél csapkodta egymásnak. Ezzel együtt éreztem, hogy már nem egyedül ülök a földön.

Ő mindig hozta magával a haldokló természetet, ebből tudtam, hogy megérkezett.

Oldalra pillantva, alig látható mosollyal néztem a férfirra, aki már gyerekkorom óta állandó lakója volt az álmaimnak. Fekete haja mindig csapzott, mintha sietett volna, hogy utolérjen az látomásomban. Tetőtől talpig fekete ruhát viselt, jobb oldalán pihent a fűben a kard, amit mindig magánál hordott. Az enyémre helyezte kezét, üdvözlésül megszorította, majd bátorítóan rám mosolygott.

Néha általános dolgokról beszélgettünk, de most csendben ültünk egymás mellett és figyeltük, ahogy

a táj egyre jobban haldoklik. Nem lassan, nem természetes módon, hanem úgy, mintha erőszakkal fosztották volna meg az erejétől, mintha valaki ellopta volna belőle azt, amit őrzött, és most a világ fizetné meg az árát. Érdeklődve fordultam felé, de mielőtt kérdezhettem volna, arcomhoz nyúlt és lágyan megsimogatott. *„Szép Emesém, hamarosan eljövök érted!”*

A férfi hangja még a fülemben csengett, amikor hirtelen rádöbbsentem: már nem a mezőn vagyok, hanem a templomban. A levegő nehéz volt, mintha a falak is izzadtak volna a nyári hőtől. A padsor szélén ültem, és a pap szavai csak tompa zümmögésként jutottak el hozzám. Nem figyeltem. Nem is igen érdekelt. Csak azért voltam itt, mert itt kellett lennem. Mindenki itt volt.

A pap szúrósan méregetett, mikor hirtelen megmozdultam. Talán észrevette, hogy csak most tértem magamhoz. Az álmaim kezdték átvenni az uralmat a testem felett. Bár bevallom, nem mondtam volna nemet az álombeli férfinak. Az atya hangos torokköszörüléssel jelezte, hogy a pajzán mosolyomat is észrevette.

A tekintetemet előre irányítottam, de gondolataim máshol jártak. A mezőn. Az álomban.

Megint ugyanaz az álom, ami már jó ideje újra és újra visszatért.

A férfi hangja mindig ugyanaz volt. Nyugodt, de baljós. Mint amikor vihar előtt lecsendesedik a vidék. Ismét megborzógtam. Tudtam, hogy valami meg fog változni, csak azt nem, mikor.

A pap hangja hirtelen élessé vált: *"... szeressétek egymást testvéreként, ahogyan az ÚR szeret titeket..."*

Közhörszönségen bólintottam, ahogy mindenki más. A mise végén felsorakoztunk, vettem a megáldott kenyérből, és a kosárba tettem egy céklásüveget, amely az ételszentelés része volt. Semmi sem tűnt valódinak. Csak a visszatérő álom.

Alig vártam a mise végét – a megszokott piac felé indultam, ahol mindig ugyanolyan illatok és arcok kavargtak. Kisvárosunk főutcáján ma is zsúfolt embertömeget találtam. A kosárral a kezemben tartottam hazafelé. A nap forrón tűzött, a piac zsibongása lassan elcsendesedett bennem, amikor a kanyar után feltűnt a házunk virággal borított verandája.

Az udvarunk hatalmas volt, tele bokrokkal és virágokkal. A verandánk hűvös árnyékot adott a nyári melegben – innen bújt elő a nagy, szürke farkaskutyánk, aki megszimatolt, majd mellém szegődött. Együtt mentünk a hátsó udvarba, ahol már nyüzsgött a család.

Messziről hallatszott a nevetésük – úgy tűnt, ma sem múlik majd el esemény nélkül a délután. Olyan volt, mint mindig – mégis, mindez egyre idegenebbül hatott rám az utóbbi időben. A tűz fölött bogrács lógott. Mellette grillen hús és krumpli

sült, a gyerekek szalonnát pirítottak parázson. Csak álltam, a kosarat még mindig a kezemben szorongattam, és gyönyörködtem a látványban.

Anya vett észre először.

– Na végre, csakhogymegjöttél! Baba már aggódott, hogy nem érsz haza időben! – korholt.

– Siettem, ahogy tudtam – feleltem.

Eszembe jutott, amikor hat éves voltam, és Baba – a nagymamám – ugyanígy fogadott, csak nagyobb lelkesedéssel.

Apai nagyszüleimmel éltünk együtt – ez az állapot pedig magával hozta a teljes rokonságot. Apukám itthon maradt Babával és Papával, míg a bátyja különköltözött a családjával. Most mindhárman a nagy körtefa árnyékában ültek az asztal körül: Apukám, a nagybátyám és Papa. Az asztalon italos poharak sorakoztak.

Az asztalfőn Csongor, a legidősebb fiú foglalt helyet – ő a város helytörténésze. Utazásai során ismerkedett meg Sacival, a feleségével, aki tanítónő a helyi iskolában. Két gyermekük, Lilla és Kolos, tizennégyéves ikrek. Mindketten örökölték nagybátyám göndör, fekete haját, de a családra jellemző nagy orr csak Kolos arcán látszik.

Családunkra jellemző a barna-fekete haj, a napbarnított bőr és a magas, erős testalkat. Jellemben is hasonlítunk: számunkra a család az első, és ha kell, a végsőkéig harcolunk az igazunkért. Nem viseljük jól a vereséget – inkább újra küzdünk, még nagyobb lendülettel.

Az én családom különleges. A vallásuk határozza meg őket. Az ősmagyar hitvilág létezésében hisznek, és ezt gyakorolják a mindennapjainkban is. Papa a szélből és a madarak repüléséből olvas, Baba pedig gyógynövényekből készít varázsfőzeteket. Én csak azt láttam, hogyan gyűlnek össze a kristályai köré a gyerekek, mintha tényleg lenne benne valami mágikus. Talán van is. Csak én eddig nem hittem benne.

Én vagyok a z elsőszülött unoka – és a család tökéletes ellentéte.

Az én sorsomat is már azelőtt megformálták, hogy megszülettem volna. A család azt remélte, az első unoka fiú lesz, aki majd szerencsét hoz a Madák névre. De anyánál a szülés közben komplikációk léptek fel: és többé nem lehetett gyermeke.

A nevemet Baba adta – annak reményében, hogy a név megvéd majd a Gonosztól. Így lettem Madák Emese, Madák Ákos és Réka egyetlen leánya.

A többiektől teljesen különbözöm: szőke hajam és hófehér bőröm egyáltalán nem illik a család sötétebb tónusú, déli arcélű tagjai közé. Északias vonásaimat valószínűleg anyai ágon örököltem – Anya családja a Felvidékről származik.

Talán Apára hasonlítok a leginkább. Ő építészmérnök, sokat utazik, rengeteg emberrel dolgozik együtt. Szereti a munkáját, és őt is szeretik – nyitottságát, kedvességét, segítőkészségét tőle örököltem.

Anyától pedig a kitartást és gondoskodást hoztam. Könyvtárosként dolgozik, és ő vezeti az énekszakkört is. Halkabb természetű, de mindig ott van, ha szükség van rá – akár egy dalban, akár egy csendes ölelésben.

Az évek során rengeteg hagyomány kikopott a családom életéből, így az áldozat bemutatása is megváltozott, miután Csongor nagybátyám gyerekkorában elájult, amikor a kedvenc tyúkját áldozták fel az isteneknek a vasárnapi piknik előtt.

A bogrács alatt ropogott a tűz. A szemem a tölgyfa árnyékára siklott. Az Életfa.

Arra lettem figyelmes, hogy Csongor lázasan mesél gyerekeinek. Hogy hangsúlyozza mondanivalóját, a kezeit is használta a gesztikuláláshoz.

– Na és képzeljétek, ott, az Életfa tetején lakik maga a Teremtő! A Boldogasszony meg mellette, figyelnek ránk, nézik a sorsunkat... vagy legalábbis így szól a történet róluk – tette hozzá Csongor kacsintva

– Látni látják, fiam, de nem mindig szólnak bele – szólt közbe Baba, akinek szemmel láthatóan nem tetszett Csongor lelkesedése. És ezt egyáltalán nem értettem. A kimondatlan viszály mindig is ott ült kettőjük között.

Csongor azonban tovább folytatta meséjét az égbenyúló lombkoronáról, ahol az istenek élnek. Mókásan előadta Szélanya feladatát, ahogy irányítja a szellő útját. Egy darab faággal bemutatta Isten

kardját, amit a Hadak ura kovácsolt és áldott meg. Mesélt még a táltosokról, akik szellemi kapcsolatot teremtenek és közvetítenek az élők és az istenek között. A hősi halottakról pedig úgy beszélt, mintha ő is hozzájuk szeretett volna tartozni.

Anyához fordultam, aki épp úgy kívülállónak számított, mint én.

– Miért tűnhetett ismerősnek, amit Csongor mondott a Felső világról? Mintha már hallottam volna... álmomban.

Anya hosszan nézett a szemembe, és megrázta a fejét. Nem tudott választ adni rá, de azt tudta, hogy hiába tanácsolná, kérdezzek rá Babánál, mert biztosan nemet mondanék. Nem voltam már gyerek, aki hisz a mesékben, és továbbra is keserűen gondoltam arra a napra, amikor kiskoromban először rajzoltam le az álombeli férfit. Baba egészen „véletlenül” elégette még aznap délután a pikniken. Onnantól kezdve nem beszéltem senkinek se róla, se a látomásokról, se arról, hogy az Életfának vélt tölgyfa valójában mozgott.

A fa tovább mozdult, hívott magához – mint mindig. A recsegésre koncentrálni meredten bámultam, hogy mikor melyik irányba mozdulhat majd el. Végül Baba tekintetét kaptam el, aki ugyanúgy méregetett engem, mint én a fát. Halkan, suttogva megjegyezte, hogy csak én hallhassam:

– Már érez.

És még több kérdés halmozódott fel bennem, amire soha nem kaptam választ.

Bár felhagytam a családom vallásával, ugyanúgy hiszem azt, hogy valaminek lennie kell. Egy hatalmasabb erőnek, ami minket, halandókat igazgat, jó útra terel, irányt mutat. Hiszem, hogy van élet a halál után, csak éppen azt nem gondolom, hogy ez az öreg, száraz fa legtetején lenne. Már jártam fent, és az égegyadta világon semmi nincsen ott.

Gyakran gondolok arra, vajon minden ember tisztában van-e azzal, hogy létezik az Isten, és nem csak hagyományként éli-e meg ezt a találkozást. A legtöbben elkövetik azt a hibát, hogy csak a Jó létezését hiszik, és elsiklanak a Rossz jelenléte felett azt állítva, hogy őket nem érheti semmi baj.

Sokan megpróbálnak békességben és boldogságban élni, a kudarcaikat pedig betudni önmaguk hibájaként. Pedig a Gonosz munkálkodik, és folyton azon van, hogy ártson nekünk, embereknek, elszakítva bennünket a végzetünktől, a sorsunktól.

Baba súlyos kérdése ilyenkor mindig újabb és újabb értelmet nyer számomra:

„Hiszel az Ördögben?”

Második fejezet

Az asztalt megterítettük, minden ételt elhelyeztünk, és miután a gyerekek bemutatták az áldozatot, végre nekiláthattunk az uzsonnának. Mellettem szokás szerint Lilla foglalt helyet, akivel mindig is jól kijöttünk egymással. Olyan számomra, mintha a húgom lenne.

– Mit prédikált ma a pap? – kérdezte közönyösen Papa, mégis ügyelt arra, hogy velem, a kívülállóval kezdeményezi a beszélgetést.

– Semmi érdekeset – vontam meg vállamat.

– Ha nem érdekel, akkor miért ülsz ott a vén tyúkokkal? – érdeklődött Kolos jóval szókimondóbban.

Ezzel a kérdéssel abba is maradt a beszélgetésünk, és halk kuncogás futott végig az asztali társaságon.

– Milyen program lesz legközelebb a városban, Mesi? – terelte magára a figyelmet Saci a témaváltással.

– A tervek szerint a búcsú. A kultúrházban lesz a közös ebéd, utána kulturális programok következnek.

– Szenteket nem ünneplünk – jelentette ki Baba.

– A mise nem kötelező, utána pedig mulatni fog mindenki. Lesz édesség- és játékarus, céllövölde, dodzsem és ringlispíl is.

– Bált is rendeznek este? – kérdezte Csongor.

– Igen.

– Akkor ott a helyünk nekünk is – kacsintott rám nagybátyám, oldva a feszültséget.

Felnevettem, mert tudtam, hogy ez lesz az aduászom, amikor majd szóba hozom, hogy az én családom is legyen jelen aznap a közösség életében. Fontosnak tartottam, hogy a rendezvény szervezőjeként velük együtt menjek el.

Nagybátyám pártomat fogva mindig úgy alakította a cselekmény szálait, hogy az a javamra váljék. Mivel ő a rangidős férfi Papát követően, a szava sokat jelentett Baba számára is. Gyakorlatilag csak Őt kellett meggyőzni és szabad utam volt bármiben.

Apa bátyjával többet találkoztunk, mint Anyáéval, így a gyermekei is olyanok lettek számomra, mint a testvérek. Szoros kapcsolatunk azon alapult, hogy kiskoromban sokat vigyázott rám, amíg családot nem alapított. Úgymond, engem is a saját csemetéjeként kezelt. Ő vigyázott rám, amíg szüleim dolgoztak, és inkább vele töltöttem az időt, mint Babáékkal. Tehát a kettőnk között kialakult családi szál mindig is szorosabb volt, mint bárki mással.

– Baba, mikor kapunk jóslatot? – érdeklődött teli szájjal Lilla.

– Akár most is kezdhethük, ha szeretnétek – válaszolta ő vidáman.

Befejeztük az uzsonnát, az ételek helyét pedig felváltották a szertartáshoz szükséges ásványkövek és kristályok. A jóvendölést az a személy végezte,

aki kapcsolatban állt a szellemi világgal és tudott olvasni a természet jeleiből, ezeket hívták táltosoknak, sámánoknak. Ezt a feladatot nálunk mindig nagymamánk, Baba végezte el, mégsem neveztük őt sámánnak, se táltosnak.

Kezében egy dobozzal érkezett vissza a házból, a gyerekek ujjongtak és a kezükkel doboltak az asztalon. Nagyon türelmetlenek voltak már.

Hagyomány nálunk, hogy minden ilyen uzsonna után egy cetlikkel teli doboz jár körbe az asztal mellett ülők között.

A cetliken jó tanácsok, figyelmeztetések és üzenetek találhatóak. Olyan, mint a szerencsesüti, bár éppen csak a süti hiányzik a játékból. Legtöbbször pusztán egy szó van rajtuk vagy egy metafora. Miután kihúzzuk a magunkét, hangosan fel kell olvasni mindenki előtt, aztán megbeszélést tartunk róla. Először a gyerekeken van a sor, akik általában olyanokat kapnak, mint a „Viselkedj jól” és „Tanulj szorgalmasabban”.

Most is hasonlókat olvastak fel Lilla kivételével, aki azt kapta, hogy „Aki háromszor álmodik a hollóval, annak szeme mögött tüzek gyúlnak, s megnyílik előtte az idő kapuja”.

– Mami... mit jelent ez? Rólam szól?

Baba elmosolyodott, de komolyan folytatta.

– A jövődölések mindig arról szólnak, aki kihúzza őket, Lillácskám. A holló a szellemvilág

küldötte. Okos madár, és olyan titkokat lát, amit más nem.

– Én is fogok látni ilyen titkokat?

– Talán már most is látsz. Csak még nem tudod, mire figyelj. Az új szemek... nem a fejedben nyílnak, hanem a szíved mögött. Onnan látják a világot, ahol a jövő még csak suttogás.

– És ha rosszat látok?

– Aki látja a jövőt, nem azért kapja az ajándékot, hogy féljen tőle. Hanem hogy felkészüljön rá. Vagy megváltoztassa, ha tudja.

– A hollók nem felejtenek. Te se fogsz. Amit egyszer meglátsz, azt magaddal viszed – de hogy mit kezdesz vele, az már a te döntésed lesz.

Lilla hosszas gondolkodás után feltette a kérdését.

– Akkor én... sámán leszek?

Baba nevetve ölelte át és simította végig derékig érő haját.

– Még az is lehet. De előbb tanuld meg, hogyan hallgat a szél. A többi jön majd magától.

Felhorkantottam, ám a kör tovább folytatódott, tudomást sem véve rólam. Mindenki jó tanácsot kapott, vagy pedig Baba szerencsét jósolt a számára. Aztán elért hozzám is a ládika. Nem akartam vitatkozni a többiekkel, ezért hogy fenntartsuk a családi békét, magam elé vettem. Ahogy megemeltem a fedelét, olyan érzésem támadt, mintha egy betonlapot próbálnék megemelni, majd ujjaim közül visszacsattant a tetejére.

Hirtelen szél támadt, ami finom méz és virágillatot hozott magával. Baba eközben kivetette a jóslatomhoz tartozó rúnajelekkel festett köveket is, amik hangosan csilingelve vették fel a formájukat. A kutyánk felkapta a fejét és fülelni kezdett. Rápillantottam a kövekre, amiket Baba akkorra már éppen följük hajolva tanulmányozott, a távolból pedig messziről hallatszott a jellegzetes károgás, amelyet a fejünk felett áthaladó hollóraj keltett. Élénk mozgás keletkezett az asztal körül.

– Most mi van? – kérdeztem értetlenül.

– Ma inkább nem kellene húznod a ládikából – erősködött Papa, és már nyúlt volna a ládáért, de én megelőztem, és kikaptam belőle a cetlit.

– Én nem félek semmitől, és nem hiszek ebben itt!

Ugyanakkor megfordult a fejemben, hogy ha nem hiszek benne, akkor miért is nyúltam bele. A hitemnél egy valami volt erősebb: a kíváncsiságom, ami oly sokszor bajba sodort már.

– Emese álma – olvastam zavartan.

– Ez nem jelent jót! Ráadásul a kövek sem mondanak ennél jobbat – nézett rám Baba.

– Ti hisztek ebben? – nevettem fel. – Most mi lesz? Folyó ered majd belőlem is, vagy a fiam egy vezér lesz? De nézzétek csak meg, hogy a kövek mit mondanak! Az a jel a női erőt szimbolizálja, a tűz jele pedig mellette helyezkedik el, amivel megerősíti. Valamint a szél szimbóluma fejjel lefelé állt meg, ez pedig a szélirány mozgását jelenti, azaz a változás

szele várható. Azt a fura jelet nem ismerem, mert még életemben nem láttam.

Bár nem gyakoroltam a vallásunkat, mégis megértettem, mit jósolnak a kövek. Számtalanszor láttam, ahogy Baba megfejti a jövőndölést. Ő már látta, hogy nincs értelme tovább fejteni a jóslatot, nem fogom magam akkor se meggondolni, hogyha ártó jeleket kaptam. Ennek ellenére a beszélgetésünket egy mondattal zárta le, amihez biztosan nem akartam hozzáfűzni semmit a továbbiakban.

– Az a jel az Ördög jele.

Csak egy másodperc erejéig vert szöget a fejembe ez a kijelentés, de aztán gyorsan elhessegettem magamtól. Tudtam, hogy nem leselkedik rám veszély. Ez csak egy cetli. Nincs hatalma fölöttem. Vagy mégis?

Nem hiszek a tündérmesékben, már rég felnőttem. Összegyűrtem a cetlit és a tűzbe dobtam, amely még pislákol. A papír lánggra lobbant, és ezzel együtt eltűnt minden aggodalmam. De akkor miért volt az a sejtelmem, hogy a baj nem jár egyedül?

A délután tovább folytatódott a megszokott módján. Társasoztunk, kártyáztunk, sokat nevettünk és beszélgettünk. A gyerekek kifulladásig fociztak, futkostak vagy éppen a kutyát nyúzták. De az égen gyülekező sötét felhők mintha nemcsak vihart, hanem valami sokkal nagyobb változást is jeleztek volna.

Harmadik fejezet

Az elmúlt pár napban még napközben is elbóbiskoltam, és gyötörtek az álmok. Az álombeli férfi már-már a zaklatás határán járt, akárhányszor álomra hajtottam a fejem. A családban is feszült volt a hangulat főleg a jóslatok miatt, de az is sokban közrejátszott, hogy nyugös voltam a kialvatlanság miatt. Egy órával ezelőtt anya ébresztett fel, ahogy a konyhapulton szunyókáltam. Riadtan tekintettem körbe, hátha megpillantom a férfit, de csak Baba mindent tudó szemei vizslattak...

EMESE ÁLMA

A piactér mögötti völgyet fény és lárma töltötte meg, mintha egy másik kor kelt volna életre. A búcsúi forgatag hirtelen váltott át fesztiváli hangulatba. Színpompás sátortetők nyíltak a mezőn, akár gombák az eső után, és valahonnan – ki tudja honnan – előkerültek a régi ruhák, a gyapjúval kivarrt ködmönök, himzett mellények, rozsdavörös szoknyák, nemezkalapok, fejdíszek. Egyáltalán nem emlékeztem arra, hogy bárki ezekről beszélt volna a szervezés során.

A szél illatokat hozott: füstölt hús, édes lepény, mézes bor. A dobok üteme valami régről jött emléket vert vissza a mellkasomban. Az emberek ősi táncokat jártak a tűz körül, nem azokat, amiket az iskolában tanultunk, hanem valami mélyebbet,